

เล่ม ๔๓ หน้า ๔๐๓๐ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๕

ต่อข่าวเสด็จเยี่ยมมณฑลพายัพ

วันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๕ เวลา ๘.๐๐ ก.ท. เสด็จประทับรถไฟออกจากสถานีเด่นชัย ในระยะที่ผ่านไป หยุดรถทรงถ่ายรูปรูปน้ำตกตามลำธาร ทอดพระเนตรข้างลางซุง รถไฟถึงสถานีเมืองนครลำปางเวลา ๑.๓๐ ล.ท. ที่สถานีมีข้าราชการฝ่ายทหารพลเรือนตลอดจนประชาชน พร้อมทั้งแตรวงธงประจำกองเฝ้ารับเสด็จ มีพระสงฆ์สวดชัยันโต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินี เสด็จโดยรถยนต์จากสถานีไปประทับพลับพลาแรมที่โรงทหาร

วันที่ ๑๑ เวลา ๔.๓๐ ล.ท. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเครื่องเต็มยศราชการสนาม ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทรงสอดสายสะพายจักรีบรมราชวงศ์ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินโดยขบวนรถยนต์พระที่นั่งจากพลับพลาประทับแรมโรงทหารมาประทับณศาลากลางจังหวัด ข้าราชการและภริยาข้าราชการทูลเกล้า ฯ ถวายดอกไม้ธูปเทียน พระยาสุเรนทรราชเสนาปลัดมณฑลประจำจังหวัดอ่านคำกราบบังคมทูลพระกรุณา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสตอบ พระราชทานพระแสงราช

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๓ หน้า ๔๐๓๑

ศัสตรา พระสงฆ์มีพระเทพมุนี เป็น ประธาน สวดขยันโต
พระยาสุเรนทร ฯ กราบบังคมทูลพระกรุณา แสดงความสวามิ
ภักดิ์แล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานเครื่องราช
อิสริยาภรณ์ทวีติยาภรณ์มงกุฎสยามแก่พระยาสุเรนทรราชเสนา
สัญญาบัตรยศนายพลตำรวจตรีแก่เจ้าราชวงศ์ (แก้วภาพเมรุ
ณลำปาง) พระราชาคณะถวายเป็นพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินี เสด็จประทับที่มุกเด็จพระเศศ
กลาง พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ประชาชนเฝ้าทูล
ลอองธุลีพระบาท พอเวลาอันสมควรเสด็จพระราชดำเนิน
กลับพลับพลาประทับแรม

วันที่ ๑๒ เวลา ๑๑.๑๐ ก.ท. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
สมเด็จพระบรมราชินี เสด็จประพาสทอดพระเนตรบริเวณ
เมืองนครลำปาง ประทับทอดพระเนตรวัดพระแก้ว ทรงถ่าย
รูปสถานที่ต่าง ๆ ในวัด แล้วเสด็จไปทอดพระเนตรวัดงิ้ว
ทรงถ่ายรูปวัดพอเวลาสมควรเสด็จ ฯ กลับ

เวลา ๔.๓๐ ล.ท. เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรการฝึกซ้อม
ทหารพอเวลาสมควรเสด็จกลับ

วันที่ ๑๓ เวลา ๘.๑๕ ก.ท. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
สมเด็จพระบรมราชินี เสด็จทรงรถยนต์พระที่นั่งจากเมือง

เล่ม ๔๓ หน้า ๔๐๓๒ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๕

นครลำปางถึงถ้ำผาไทย ประทับรถพระที่นั่งเสด็จประพาสทรง
จารึกพระปรมาภิไธยย่อ ป.ป.ร. ๒๔๖๕ ที่ปากถ้ำแล้ว เสด็จต่อ
ไปถึงเมืองงาวที่ประทับร้อน ต่อจากเมืองงาวถึงเมืองพะเยา
ประทับแรมที่ว่าการอำเภอ มีข้าราชการและประชาชนเฝ้า
รับเสด็จ

วันที่ ๑๔ เวลา ๑๐.๐๐ ก.ท. เสด็จประพาสวัดพระเจ้าตน
หลวง พระธาตุจอมทอง และหมู่บ้านในบริเวณเมืองพะเยา
เวลาบ่ายก่อนเสด็จประพาส มีพวกพ่อค้าพม่า ถวายช้างคู่ ๑
พ่อค้าจีนถวายกิมฮวยอิงตัว แล้วเสด็จประพาสตำบลบ้าน
แม่คำ

วันที่ ๑๕ เวลา ๘.๐๐ ก.ท. เสด็จทรงรถพระที่นั่งย่นตร้ออก
จากเมืองพะเยาถึงที่ประทับร้อนเมืองพาน เสด็จจากเมือง
พานแวะประพาสดอยจอมแว่ เวลาบ่าย ๒.๐๐ ถึงที่ประทับ
แรมที่ศาลากลางเมืองเชียงราย มีข้าราชการฝ่ายทหารพล
เรือนตลอดจนอาณาประชาราษฎร์เฝ้ารับเสด็จ

วันที่ ๑๖ เวลา ๑๑.๐๐ ก.ท. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงเครื่องเต็มยศราชการสนาม ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ทรงสอดสายสะพายจักรับบรมราชวงศ์ เสด็จประทับณพลับ
พลาหน้าศาลากลาง ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายอ่านคำกราบ

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๓ หน้า ๔๐๓๓

บังคมทูล พระกรุณา ถวายชัยมงคล และแสดง ความสวามิภักดิ์
แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสตอบ พระ
ราชทานพระแสงราชศัสตรา และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
พระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตริตาภรณ์ มงกุฎ สยามแก่
อำมาตย์เอก พระยาราชเชษดำรงค์ พระสงฆ์มีพระเทพมุนี
เป็นประธานสวดชยันโต ถวายอติเรกเสร็จ เสด็จขึ้น

เวลา ๔.๐๐ ล.ท. เสด็จประพาสวัดพระสิงห์ วัดพระแก้ววัด
จำเมืองและโรงพยาบาลของคณะมิชชันนารีแล้วเสด็จฯ กลับ

วันที่ ๑๗ เวลา ๕.๓๐ ก.ท. เสด็จทรงรถยนต์พระที่นั่งจาก
เมืองเชียงราย ถึงเมืองเชียงใหม่ ประพาสทอดพระเนตร
โบราณสถานต่าง ๆ ในบริเวณเมือง เวลาบ่าย ๕.๐๐ เสด็จ
จากเมืองเชียงใหม่กลับประทับแรมเมืองเชียงราย

วันที่ ๑๘ เวลา ๕.๐๐ ล.ท. เสด็จประพาสถ้ำพระและถ้ำยุบ
เวลาเสด็จกลับทอดพระเนตรโรงทหาร กรมทหารตั้งเครื่อง
ว่างถวาย เสวยเสร็จเสด็จกลับ

วันที่ ๑๙ เวลา ๗.๐๐ ก.ท. ก่อนเวลาเสด็จขึ้นรถ ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์ชั้นที่ ๔
ป.ป.ร. ทองกรอบ สร้างเงินแก่อำมาตย์เอก พระยาราชเชษ
ดำรงค์แล้วเสด็จทรงรถยนต์พระที่นั่งจากเมืองเชียงราย มา

เล่ม ๔๓ หน้า ๔๐๓๔ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๕

ประทับร้อนเมืองงาว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน
เหรียญรัตนาภรณ์ชั้นที่ ๔ ป.ป.ร. ทองกรอบสร้างเงินแก่รอง
อำมาตย์เอก หม่อมเจ้าเจริญใจ แล้วเสด็จมาประทับแรม
เมืองนครลำปาง เวลาบ่าย ๓.๓๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จลงประทับเต็นท์หน้าพลับพลาที่ประทับ กรมทหารบก
ที่ ๑๗ ถวายเครื่องยศผู้บังคับการพิเศษ แล้วเสด็จขึ้น

วันที่ ๒๑ เวลา ๔.๓๐ ล.ท. เสด็จประพาสสโมสรสพอด
คลับ เวลาพอสมควรเสด็จกลับ

วันที่ ๒๒ เวลา ๑๐.๔๕ ก.ท. เสด็จโดยกระบวนรถยนต์
พระที่นั่งจากพลับพลาประทับแรมนครลำปางไปประทับสถานี
รถไฟ ข้าราชการในจังหวัดมาส่งเสด็จแต่งเต็มยศ ข้าราชการ
ในกระบวนแต่งครึ่งยศ เวลา ๑๑.๐๐ ก.ท. รถไฟให้
จักรออกจากสถานีนครลำปางถึงสถานีเชียงใหม่ มีเจ้านายและ
ข้าราชการฝ่ายทหาร พลเรือน พร้อมด้วย แตรวง ธงประจำกอง
ข้าราชการในมณฑล และใน กระบวน แต่งเต็มยศใหญ่ มากคอย
เฝ้ารับเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเครื่องเต็มยศ
ทหารมหาดเล็ก จ.ป.ร. ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทรง
สอดสายสะพายจักรีบรมราชวงศ์ เสด็จพระราชดำเนิน
โดยทางลาดพระบาทประทับรถยนต์พระที่นั่ง ไปประทับ

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๓ หน้า ๔๐๓๕

พลับพลา ทอดพระเนตรการแห่กระบวนหน้า พอถึงข้างพระที่นั่งเสด็จขึ้นทรงช้างเสด็จพระราชดำเนินเข้าในเมือง เสด็จลงจากข้างพระที่นั่งประทับพลับพลา เมื่อกระบวนหลังผ่านหน้าพระที่นั่งเรียบร้อยแล้ว เสด็จขึ้นประทับบนศาลารัฐบาลมณฑลซึ่งเป็นที่ประทับแรม

วันที่ ๒๓ เวลา ๑๐.๓๐ ก.ท. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเครื่องเต็มยศราชการสนาม ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทรงสอดสายสะพายนพรัตน์ราชวราภรณ์ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินโดยทางลาดพระบาทขึ้นประทับพลับพลาหน้าศาลารัฐบาล พระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายหน้าฝ่ายใน และพระราชชายาเจ้าดารารัศมี เจ้านายในมณฑลพายัพเผ้าทูลฉลองรับพระบาท ตลอดจนอาณาประชาราชน พระยาราชนกุล สมุหเทศาภิบาลกราบบังคมทูลเบิกกระบวนแห่พิธีทูลพระขวัญแล้ว โปรดเกล้าฯ ให้กระบวนแห่ทูลพระขวัญเค็รกระบวนถวายทอดพระเนตร เจ้านายทั้งหญิงชายได้พ่อนถวายตัวเรียบร้อยแล้ว ได้เชิญพระขวัญขึ้นบนพลับพลา เจ้ามหาพรหมสุรชาติ เจ้าผู้ครองนครน่าน ผู้มีอายุสูงได้อ่านคำกราบบังคมทูลเชิญพระขวัญ เจ้านายชั้นผู้

เล่ม ๔๓ หน้า ๔๐๓๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๕

ใหญ่ มีพระราชชายา เจ้าดารารัศมี เจ้ามหาพรหมสุรธาดา
เจ้าแก้วนวรรฐ เจ้าจามรีภริยาเจ้าแก้วนวรรฐ เจ้าจักรคำขจร
ศักดิ์ รับสมมติเป็นผู้ผูกพระกรและพระบาทแห่งสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีถวายพระพรแล้ว พระ
สงฆ์ ๑๐ รูป มีพระเทพมุนีเป็นประธานสวดถวายชัยมงคลคา
ถาในการทำพิธีทูลพระขวัญจบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
มีพระราชดำรัสตอบแล้ว พระราชทานพระแสงราชศัสตราแก่
เจ้าแก้วนวรรฐ พระสงฆ์สวดขยันโต เจ้าแก้วนวรรฐกราบ
บังคมทูลพระกรุณาแสดงความสวามิภักดิ์แล้ว พระราชาคณะ
ถวายอดิเรก ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานเครื่อง
ราชอิสริยาภรณ์และเหรียญแก่เจ้านายและข้าราชการตามที่ทรง
กำหนดไว้เสร็จ เสด็จขึ้น

เวลา ๔.๓๐ ล.ท. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพร้อมด้วย
สมเด็จพระบรมราชินีเสด็จลงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จ
พระราชดำเนินไปประทับบนพลับพลาหน้าโรงเรียนหลวง มี
พระบรมราโชวาทและพระราชทานธงแก่กองลูกเสือ พระยา
เพชรพิสัยศรีสวัสดิ์ รับมอบให้นายเสือป่าเชิญเข้าประจำ
กอง ลูกเสือได้เตรียมสนามถวายตัวเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่
ที่ฝ่ายบ้านเมืองได้จัดมวยมาชกถวายทอดพระเนตร ๓ คู่ แล้ว

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๓ หน้า ๔๐๓๓

มีมหรสพเป็นการฉลองพระแสงราชศัสตรา เวลาสมควร
เสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันที่ ๒๔ เวลา ๕.๓๐ ก.ท. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
และสมเด็จพระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์
พระที่นั่งจากที่ประทับแรมไปทอดพระเนตร ช้างพลาย สำคัญ
ที่เขิงดอยสุเทพ แล้วเสด็จทอดพระเนตรวัดพระเจดีย์หลวง
วัดพระสิงห์ เลยประพาสบริเวณเมืองเชียงใหม่แล้วเสด็จกลับ

เวลา ๓.๓๐ ล.ท. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระ
บรมราชินี เสด็จลงประทับพลับพลา เจ้าแก้วนวรรฐเจ้า
ผู้ครองนครกราบบังคมทูลพระกรุณานำพสกนิกรชาติละว้าเฝ้า
ทูลลอองธุลีพระบาท ถวายดอกเอื้องแซะ พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวพระราชทานพระพรเสร็จเสด็จ ฯ ขึ้น

วันที่ ๒๕ เวลา ๑๑.๐๐ ก.ท. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชินี เสด็จทรงรถยนต์พระที่นั่ง
จากที่ประทับไปทอดพระเนตรโรงเรียนรัฐบาล สำนักงาน
สุขภาพ และโรงพยาบาลโรคเรื้อนของหมอแมกเคนเสร็จ
เสด็จ ฯ กลับ

เวลา ๓.๐๐ ล.ท. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระ
บรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปเวียงสวนดอก ทรง

เล่ม ๔๓ หน้า ๔๐๓๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๕

วางพวงมาลาที่อนุสาวรีย์พระเจ้าเชียงใหม่และเจ้าเชียงใหม่
ในอดีตกาล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงวาง ๘ พวง
สมเด็จพระบรมราชินีทรงวางอีก ๘ พวงทั่วแล้ว ทรงทอดผ้า
ไตรที่อนุสาวรีย์ ๑๖ ไตร พระสงฆ์ ๑๖ รูปมีพระอภัยสารท
เจ้าคณะจังหวัดเป็นประธานบังสุกุล เสด็จขึ้นประทับยังศาลา
พระสงฆ์ขึ้นนั่งยังอาสน์ ถวายอนุโมทนา พระราชาคณะถวาย
อติเรกเสริ่ง เสด็จประพาสวัดสวนดอก และวัดพระเจ้า
แก้ต้อแล้วเสด็จ ฯ กลับ

เวลา ๘.๑๕ ล. ท. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระ
บรมราชินี เสด็จจากที่ประทับแรมไปเสวยพระกระยาหาร
ที่ตำหนักพระราชชายา เจ้าดารารัศมีแล้วเสด็จ ฯ กลับ

วันที่ ๒๖ เวลา ๑๐.๐๐ ก. ท. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงเครื่องเต็มยศราชการสนาม ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ทรงสอดสายสะพายจักรีบรมราชวงศ์ พร้อมด้วยสมเด็จพระ
บรมราชินี เสด็จประทับรถยนต์พระที่นั่งจากที่ประทับแรม
ณะศาลารัฐบาลมณฑลพายัพไปยังจังหวัดนครลำพูน ประทับ
รถพระที่นั่งหน้าพระวิหารหลวง นายพลตรี เจ้าจักรคำขจร
ศักดิ์ เจ้าผู้ครองนครลำพูนกราบบังคมทูลพระกรุณาเชิญเสด็จ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสมเด็จพระบรมราชินี เสด็จพระ

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๓ หน้า ๔๐๓๕

ราชดำเนินเข้าสู่พระวิหารหลวงวัดมหาธาตุ ทรงจุดเทียนเครื่อง
นมัสการพระพุทธปฏิมากรแล้ว เจ้าจักรคำขจรศักดิ์กราบ
บังคมทูลพระกรุณาถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสตอบ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
พระราชทานพระแสงราชศัสตราแก่เจ้าจักรคำขจรศักดิ์ พระ
สงฆ์มีพระเทพมุนีเป็นประธานสวดชัยนโต เจ้าจักรคำขจรศักดิ์
กราบบังคมทูลพระกรุณาแสดงความสวามิภักดิ์แล้ว ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ประถมาภรณ์ช้างเผือกแก่ นายพลตรี เจ้าจักรคำขจรศักดิ์
ตรีตาภรณ์ช้างเผือกแก่ อำมาตย์เอก พระยาวิชิตรักษาตักศิลา
บุรินทร์ พระราชาคณะถวายอดิเรกแล้ว เสด็จพระราชดำเนิน
ออกทางหลังพระวิหารหลวงไปทรงพระสุหร่ายสร่งน้ำพระมหา
ธาตุแล้ว โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานเชิญผ้าสีชมพูไปห่ม
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถวายต้นไม้ทองเงินคู่ ๑ สมเด็จพระ
พระบรมราชินีถวายต้นไม้ทองเงินคู่ ๑ และเสาศีลาคู่ ๑ เป็น
ราชสักการะบูชาและทรงเทียนนมัสการพระมหาธาตุหริภุญชัย
และโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานเบิกแค้น ข้าราชการเวียน
เทียนสมโภชพระมหาธาตุหริภุญชัยแล้วเสร็จพระราชพิธี

เล่ม ๔๓ หน้า ๔๐๔๐ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๕

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินี เสด็จ
ประทับรถยนต์พระที่นั่งจากวัดมหาธาตุ เสด็จพระราชดำเนิน
ไปยังศาลากลางจังหวัดนครลำพูน ประทับร้อนและเสวยพระ
กระยาหารที่นั่น

เวลา ๔.๐๐ ล.ท. เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตร
พิพิธภัณฑที่วัดมหาธาตุ แล้วเสด็จประพาสวังกุ๊กกูด พอเวลา
สมควรเสด็จพระราชดำเนินกลับมาประทับแรมณศาลารัฐบาล
มณฑลพายัพโดยกระบวนเดิม

การสมโภชช้างพลายสำคัญ

พ. ศ. ๒๔๖๕

วันที่ ๒๓ มกราคม พ. ศ. ๒๔๖๕ เวลาบ่ายเจ้าพนักงาน
ฝ่ายมณฑลพายัพพร้อมด้วยเจ้าพนักงานกรมช่างต้น ได้จัด
กระบวนแห่ช้างพลายสำคัญออกจากโรงเชิดคอยสุเทพมาสู่
โรงในบริเวณหน้าศาลารัฐบาลมณฑลพายัพ เจ้าพนักงาน
ได้จัดเตรียมการพระราชพิธีไว้ในโรงช้าง ตั้งโต๊ะหมู่ประ
คิษฐานพระชัยวัฒน์เงินหลังช้าง ตั้งพระเต้าปทุมนิมิตน้อยทอง
เงินพร้อมด้วยเครื่องนมัสการทองทิศ ตั้งอาสนสงฆ์ ทอด